

Krajowa Izba Odwoławcza - w składzie:

Przewodnicząca: Ewa Sikorska

Protokolantka: Klaudia Kwadrans

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 16 grudnia 2025 roku w Warszawie odwołania wniesionego do Prezesa Krajowej Izby Odwoławczej w dniu 3 listopada 2025 r. przez wykonawcę Hydro-Partner Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w Lesznie, w postępowaniu prowadzonym przez Gminę Miasto Częstochowa w Częstochowie

orzeka:

1. oddala odwołanie;
2. kosztami postępowania obciąża wykonawcę Hydro-Partner Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w Lesznie i zalicza w poczet kosztów postępowania odwoławczego kwoty: 7 500 zł 00 gr (słownie: siedem tysięcy pięćset złotych zero groszy), 3 600 zł 00 gr (słownie: trzy tysiące sześćset złotych zero groszy), poniesione przez wykonawcę Hydro-Partner Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w Lesznie tytułem – odpowiednio – wpisu od odwołania i wynagrodzenia pełnomocnika.

Stosownie do art. 579 ust. 1 i 580 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 11 września 2019 roku – Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1320 ze zm.), na niniejszy wyrok, w terminie 14 dnia od dnia jego doręczenia, przysługuje skarga, za pośrednictwem Prezesa Krajowej Izby Odwoławczej, do Sądu Okręgowego w Warszawie – sądu zamówień publicznych.

.....

Sygn. akt: KIO 4814/25

Uzasadnienie

Zamawiający - Gmina Miasto Częstochowa w Częstochowie – prowadzi postępowanie o udzielenie zamówienia, którego przedmiotem jest zakup i dostawę automatycznej pakowarki do wody pitnej z osprzętem w ramach Programu Ochrony Ludności i Obrony Cywilnej na lata 2025-2026.

Postępowanie prowadzone jest na podstawie przepisów ustawy z dnia 11 września 2019 roku – Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 024 roku, poz. 1320 ze zm.), zwanej dalej ustawą P.z.p.

W dniu w dniu 3 listopada 2025 r. wykonawca Hydro-Partner Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w Lesznie wniósł odwołanie wobec treści ogłoszenia o zamówieniu oraz specyfikacji warunków zamówienia (SWZ) sporządzonych w postępowaniu, tj. sekcji V pkt 5.4 ogłoszenia oraz pkt 18.1 SWZ.

Odwołujący zarzucił zamawiającemu naruszenie zasad udzielania zamówień publicznych oraz obrazę art. 112 ust. 1 w zw. z art. 16 pkt 1 i 3 ustawy P.z.p., poprzez ich niezastosowanie i sformułowanie nieproporcjonalnego wymagania w zakresie zdolności technicznej i zawodowej wykonawcy, tj. wymagania wykazania zrealizowania co najmniej dwóch zamówień polegających na: dostawie, montażu i uruchomieniu pakowarki wody i folii wraz ze szkoleniem personelu i uzyskaniem pozytywnej oceny higienicznej na instalacje pakowarki wody, podczas gdy jest to wymaganie nadmierne w stosunku do przedmiotu zamówienia, albowiem żaden przepis prawa nie nakłada na producenta ani dystrybutora urządzeń pakujących wodę obowiązku uzyskania takiej oceny, co prowadzi do nieuzasadnionego zawężenia kręgu potencjalnych wykonawców.

Odwołujący wniósł o:

1. uwzględnienie odwołania w całości;
2. nakazanie zamawiającemu zmiany treści ogłoszenia oraz treści SWZ poprzez nadanie Sekcji V pkt 5.4 Ogłoszenia oraz pkt 18.1 SWZ następującego brzmienia:

„Posiadanie doświadczenia niezbędnego do wykonania przedmiotu zamówienia, polegającego na wykonaniu, tj. zakończeniu w okresie ostatnich 3 lat przed upływem terminu składania ofert, a jeżeli okres prowadzenia działalności jest krótszy — w tym okresie co najmniej dwóch zamówień polegających na: dostawie, montażu i uruchomieniu pakowarki (paczkowarki) wody wraz ze szkoleniem personelu.”

3. zasądzenie na rzecz odwołującego kosztów postępowania według norm przepisanych, w tym kosztów zastępstwa według spisu, który przedłożony zostanie na rozprawie.

Na posiedzeniu niejawnym z udziałem stron Krajowej Izby Odwoławczej zamawiający zmodyfikował żądanie 2. odwołania poprzez nakazanie zamawiającemu unieważnienie postępowania o udzielenie zamówienia publicznego.

Odwołujący stwierdził, że w Sekcji V pkt 5.4 ogłoszenia oraz pkt 18.1 SWZ zamawiający przewidział w zakresie zdolności technicznej lub zawodowej następujący wymóg:

„Posiadanie doświadczenia niezbędnego do wykonania przedmiotu zamówienia, polegającego na wykonaniu, tj.

zakończeniu w okresie ostatnich 3 lat przed upływem terminu składania ofert, a jeżeli okres prowadzenia działalności jest krótszy — w tym okresie co najmniej dwóch zamówień polegających na: dostawie, montażu i uruchomieniu pakowarki wody i folii wraz ze szkoleniem personelu i uzyskaniem pozytywnej oceny higienicznej na instalacje pakowarki wody.” Odwołujący podniósł, że warunek w obecnym brzmieniu odnosi się do elementu określonego jako „ocena higieniczna na instalacje pakowarki wody”. Podkreślił, że wymóg taki nie dotyczy elementów funkcjonalnych samego urządzenia, jakim jest pakowarka (paczkowarka). Wymóg taki nie wynika również z obowiązujących przepisów prawa, albowiem te nie nakładają na producenta ani dystrybutora urządzeń pakujących wodę obowiązku uzyskania takiej oceny. Paczkowarka stanowi samodzielne urządzenie techniczne służące do konfekcjonowania wody w opakowania jednostkowe, a nie element instalacji lub systemu dystrybucji wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

W ocenie odwołującego wprowadzenie przez zamawiającego warunku odnoszącego się do uzyskania „oceny higienicznej na instalacje pakowarki wody” należy uznać za wymaganie nieproporcjonalne, nieznajdujące oparcia w obowiązujących przepisach prawa oraz niemające uzasadnienia technicznego, ani funkcjonalnego. Wymóg ten nie przekłada się w żaden sposób na jakość, bezpieczeństwo czy skuteczność procesu pakowania wody, a jednocześnie może prowadzić do wykluczenia z postępowania wykonawców posiadających stosowne doświadczenie i oferujących urządzenia w pełni zgodne z obowiązującymi normami i przepisami. Takie sformułowanie warunku stanowi zatem naruszenie zasady uczciwej konkurencji i równego traktowania wykonawców. Utrzymanie przedmiotowego warunku prowadzić będzie do sytuacji, że ofertę złożą tylko jeden lub bardzo nieliczni wykonawcy go spełniający. Wymóg ten ogranicza bowiem dostęp do postępowania wykonawcom, oferującym urządzenia spełniające wszystkie niezbędne normy bezpieczeństwa, którzy zrealizowali już podobne zamówienia, a jedynie nieposiadającym dokumentu, który nie jest wymagany przez prawo, ani właściwe organy nadzoru sanitarnego czy technicznego.

Odwołujący przywołał orzecznictwo Krajowej Izby Odwoławczej i sądów powszechnych, w tym Krajowej Izby Odwoławczej z dnia 27 sierpnia 2020 r., sygn. akt KIO 1635/20 oraz wyrok Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 13 czerwca 2024 r., sygn. akt Zs 61/24.

Zamawiający na posiedzeniu niejawnym z udziałem stron Krajowej Izby Odwoławczej w dniu 16 grudnia 2025 roku wniósł o oddalenie odwołania.

Izba ustaliła, co następuje:

Zamawiający - Gmina Miasto Częstochowa w Częstochowie – prowadzi postępowanie o udzielenie zamówienia, którego przedmiotem jest zakup i dostawę automatycznej pakowarki do wody pitnej z osprzętem w ramach Programu Ochrony Ludności i Obrony Cywilnej na lata 2025-2026.

W sekcji V pkt 5.4 ogłoszenia oraz pkt 18.1 SWZ zamawiający przewidział w zakresie zdolności technicznej lub zawodowej następujący wymóg:

„Posiadanie doświadczenia niezbędnego do wykonania przedmiotu zamówienia, polegającego na wykonaniu, tj. zakończeniu w okresie ostatnich 3 lat przed upływem terminu składania ofert, a jeżeli okres prowadzenia działalności jest krótszy — w tym okresie co najmniej dwóch zamówień polegających na: dostawie, montażu i uruchomieniu pakowarki wody i folii wraz ze szkoleniem personelu i uzyskaniem pozytywnej oceny higienicznej na instalacje pakowarki wody.”

Izba zważyła, co następuje:

Odwołanie jest bezzasadne.

W pierwszej kolejności Izba stwierdziła, że odwołujący jest uprawniony do korzystania ze środków ochrony prawnej w rozumieniu art. 505 ust. 1 ustawy P.z.p.

Odnosząc się do argumentu, iż uzyskanie oceny higienicznej na instalacje pakowarki wody nie jest wymagane przez przepisy prawa, Izba wskazuje, że zamawiający są uprawnieni do postawienia nie tylko warunków, które są wymagane przez prawo, ale również i takich, które wynikają z ich uzasadnionych potrzeb.

W tym miejscu wskazać trzeba, że zamawiający jest uprawniony do formułowania wymogów, które będą obowiązywać w danym, konkretnym postępowaniu, o ile wynikają one z uzasadnionych potrzeb zamawiającego. W rozpoznawanym przypadku zamawiający określił treść warunku w sposób, jaki uznał za adekwatny do przedmiotu zamówienia i odpowiadający jego potrzebom. Odwołujący winien był zatem wykazać, że zakwestionowany warunek nie odpowiada uzasadnionym potrzebom zamawiającego.

Odwołujący podniósł, że zakwestionowane wymaganie jest nieproporcjonalne, nieznajdujące oparcia w obowiązujących przepisach prawa oraz niemające uzasadnienia technicznego, ani funkcjonalnego. Niemniej jednak stanowisko to nie zostało w żaden sposób uzasadnione. Odwołujący wskazał jednym zdaniem, że wymóg ten nie przekłada się w żaden sposób na jakość, bezpieczeństwo czy skuteczność procesu pakowania wody, ale stanowiska swojego w żaden sposób nie udowodnił. Podkreślić należy, że to na odwołującym ciąży wykazanie zasadności zarzutu, które winno polegać – zgodnie z art. 516 ust. 1 pkt 10 ustawy P.z.p. – na wskazaniu okoliczności faktycznych i prawnych uzasadniających wniesienie odwołania oraz dowodów na poparcie przytoczonych okoliczności. Okoliczności faktyczne uzasadniające odwołanie to fakty, które, w świetle właściwych przepisów prawa, stanowią przesłanki powstania i istnienia

sytuacji uzasadniającej wniesienie odwołania. Należy je dokładnie opisać w odwołaniu.

Podkreślić należy, że to na odwołującym, zgodnie z art. 534 ustawy P.z.p., spoczywa obowiązek przedstawia dowodów dla stwierdzenia faktów, z których wywodzi skutki prawne.

Powyższe unormowania sprawiają, że postępowanie przed Krajową Izbą Odwoławczą hołduje zasadzie kontrydiktoryjności. Orzecznictwo Krajowej Izby Odwoławczej potwierdza tę tezę, czego wyrazem jest choćby wyrok z dnia 31 stycznia 2017 r. KIO 141/17 stwierdzający, że „Postępowanie przed KIO stanowi postępowanie kontrydiktoryjne, czyli sporne, a z istoty tego postępowania wynika, iż spór toczą strony postępowania i to one mają obowiązek wykazywania dowodów, z których wywodzą określone skutki prawne.”

Odwołujący złożył jako dowód formularz wniosku o wydanie oceny higienicznej dla zastosowanych materiałów lub wyrobów używanych do uzdatniania lub dystrybucji wody na okoliczność wykazania, że uzyskanie takiego wniosku nie jest skomplikowaną procedurą. Izba pominęła ten dowód uznając, że fakt ten nie ma dla rozstrzygnięcia sprawy istotnego znaczenia, a wręcz potwierdza stanowisko zamawiającego. W sytuacji, w której uzyskanie takiej opinii nie nastęcza żadnej trudności, brak jest podstaw do stwierdzenia, że warunek ten powoduje nieuzasadnione wykluczenie z postępowania niektórych wykonawców i stanowi naruszenie zasady uczciwej konkurencji i równego traktowania wykonawców

Z uwagi na powyższe orzeczono jak na wstępie.

O kosztach postępowania odwoławczego orzeczono na podstawie art. 575 ustawy z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych, stosownie do wyniku postępowania oraz na podstawie § 8 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 30 grudnia 2020 r. w sprawie szczegółowych rodzajów kosztów postępowania odwoławczego, ich rozliczania oraz wysokości i sposobu pobierania wpisu od odwołania (Dz. U. z 2020 r. poz. 2437).

Przewodnicząca:.....